

EFEKTIVNÍ PODPORA ZDRAVÍ
OSOB OHROŽENÝCH CHUDOBOU
A SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009439

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt vychází z **nezpochybnitelné potřeby intervence do podpory zdraví** a prevence nemocí, v nichž ČR obecně vykazuje z hlediska dlouhodobých statistik a trendů v oblasti zdraví trvale nepříznivý stav. Nejhorší situace je však u **osob sociálně vyloučených** nebo u osob sociálním vyloučením ohrožených.

Výsledky studií prokazují, že **zdravotní stav významně závisí na sociálních a ekonomických determinantách zdraví**: chudí mají kratší střední délku života (o více než 10 let), horší subjektivní zdraví, více úrazů a horší životní styl ve všech jeho hlavních složkách, které se zdravím souvisejí: výživa, pohybová aktivita a kuřáctví (65 % oproti 30 % u většinové populace). Z konkrétních nemocí, které jsou přímým důsledkem rizik v životním stylu lze uvést, že chudí a nevzdělaní lidé umírají častěji na kardiovaskulární onemocnění, trpí častěji nemocemi trávicího a dýchacího traktu.

V poslední době u nich stoupá, stejně jako ve většinové populaci výskyt diabetu 2. stupně a zároveň se zhoršují ukazatelé, které jsou indikátory výše chronických neinfekčních onemocnění: vysoký krevní tlak, hodnoty cholesterolu v krvi a nadváha a obezita.

Infekční onemocnění, např. hepatitida, průjmová onemocnění, onemocnění dýchacích cest se v nevyhovujících podmínkách bydlení ve vyloučených lokalitách, které neumožňuje dodržování nejen protiepidemických opatření, ale často ani pravidla základní hygieny, velmi rychle šíří.

Chudoba, nezaměstnanost, nedostatečné vzdělání.

Tyto faktory jsou spolu spojené, navzájem se potencují a vedou k bludnému kruhu chudoby a trvalému stresu, který zhoršuje všechna dříve vyjmenovaná zdravotní rizika.

Cílem projektu

Podporovat formou terénních intervencí rozhodování ve prospěch zdraví u osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením.

Kurz mediátora podpory zdraví

V rámci projektu budou vyškoleni v kurzu tzv. mediátoři podpory zdraví, zaměstnanci regionálních center podpory zdraví, zprostředkující zdravotní služby primární prevence osobám ohroženým chudobou a sociálním vyloučením.

Očekávaným dlouhodobým dopadem

Je snižování nerovností ve zdraví, zlepšení zdraví a zvýšení zaměstnanosti s následným snižováním národohospodářských ztrát z nemocí.

Předmětem projektu

Zřízení 14 regionálních center podpory zdraví (dále jen RCPZ) v každém kraji jako odborné základny pro realizaci nově vytvořených intervenčních programů podpory zdraví a realizace těchto programů pro cílovou skupinu.

Preventivní programy

66 tematických programů bylo vytvořeno v letech 2018-2019 ve spolupráci SZÚ a externích odborníků, kteří připraví návrhy tzv. odborných východisek k programům v rámci 11 tematických celků. Na základě shody odborných východisek pracovníci SZÚ navrhli interaktivní preventivní programy na principu zážitkové pedagogiky a prováděcí metodiky k realizaci programů. Ve druhé polovině 2019 byli v metodikách programů proškoleni realizátoři z pracovníků SZÚ i spolupracujících organizací a v letech 2020-2022 programy realizovány.

Realizační formy programů: individuální intervence, kurzy zdravého životního stylu, kurzy pohybové aktivity, Dny zdraví, přednáška na objednávku.

Tematické celky intervenčních programů

- I. *Osobní hygiena*
- II. *Zdravé bydlení*
- III. *Vyšetření základních tělesných a krevních parametrů*
- IV. *Výživa*
- V. *Prevence infekčních onemocnění*
- VI. *Prevence závislostí*
- VII. *Podpora zdraví prospěšné pohybové aktivity*
- VIII. *Duševní zdraví*
- IX. *Prevence nádorových onemocnění*
- X. *Prevence úrazů a dopravní výchova*
- XI. *Reprodukční zdraví*

<https://epoz.szu.cz/>